

Del af Slesvig, som var sikret for Kolera, saaledes, at det var den Del, der laa nord for Linien fra Flensborg til Tønder, er det naturligvis mere eller mindre vilkaarligt, men jeg skal dog bemærke, at der har vist sig Kolera tilfælde i den sydlige Del af Slesvig og i Holsten. Der har saaledes vist sig Kolera dels i Kiel, og der i et ikke saa ganske lille Antal Tilfælde, dels langs med Gjæren paa den sydlige Side, og dels endelig ogsaa i Byen Slesvig saa vel som paa et Sted paa Beskhyften. Derimod havde der ikke vist sig Kolera tilfælde inden for den Grænse, som jeg tillod mig at angive, og som naturligvis maa tages i store Træk. Jeg kan derfor være enig i, at man ikke skal anvende den store Bekostning paa Anlæg af et Karantæneetablissement paa Grænsen, men at man, for saa vidt man anser Afspærring for nødvendig, hellere bør iværksætte den paa lignende Maade og i lignende Form, som det skete sidste Aar. Jeg kan derfor ogsaa gaa ind paa Endringsforslaget under Nr. 2.

Hvad de Bemærkninger angaa, som ere fremkomne fra den ærede sidste Taler, have de jo ikke givet sig Udtryk i Endringsforslag, og den ærede Taler staar ogsaa isoleret i Udvalget. Jeg kan derfor ikke finde mig foranlediget til just at dvæle længe ved disse Bemærkninger. Jeg kan dog ikke undlade at bemærke, at den ærede Talers Foredrag efter min Mening var fuldt af saa mange Misforstaelfer og saa mange urigtige Paastande, at der vilde kræves adskillige Timer til at imødegaa det. — Jeg skal først bemærke, at alle de Betragtninger, som den ærede Taler anstillede over de Banfeligheder ved eller Umuligheden af Karantæneforholdsreglers Gennemførelse i Tilfælde af, at der kommer Stibe, hvorpaa der er kolerahyge, hertil, ikke ramme Karantænesystemet alene, thi akkurat de samme Ulemper kunne indtræde, hvis det System skal bruges, som Sundhedskollegiet mener, man bør bruge, nemlig Estersynsystemet. Sættes dette i Værk, indtræde de samme Banfeligheder. Skibet skal ganske vist ikke ligge nogle Dage, men derfor kan det jo godt træffe, at der er hyge om Bord, som lige af Kolera, og alle disse Spørgsmaal, om hvad der skal gøres med de hyge, døde og raske om Bord, fremkomme da paa samme Maade, naar vi have Estersynsystemet, som, naar vi have Karantænesystemet. Det er ikke Spørgsmaal, vi blive fri for, fordi vi indskrænke os til det saakaldte Estersyn og ikke have den egentlige Karantæne. Dernæst vil jeg ganske i Almindelighed bemærke, at

jeg ikke opfatter den sagkyndige Medvirkning, hverken i Administrations- eller Retsfager saaledes, at de sagkyndiges Støn indeholder noget bindende. Det indeholder kun noget bindende, saa længe de sagkyndige bevæge sig paa de rent lægevidenskabelige Forudsættingers Gebet, men ikke, naar de komme ud derover. Og overhovedet naar de komme ud over de strengt tekniske Forudsætninger, fordrer jeg, at de sagkyndige Autoriteters Erklæring skal være saaledes, at den kan forstås af den sunde Mennekesforstand, og saaledes, at den kan forstås af mig, naar jeg skal anvende den. Retterne forlange det samme, naar det er Retterne, der skulle anvende den. Derjom de sagkyndige ikke kunne gøre deres Paastande indlysende for mig, eller dersom det er mig klart, at de hvile paa Infektioner, kan jeg virkelig ikke anfse mig for bunden derved. Og saaledes har jeg tilladt mig i de Bemærkninger, som findes i Tillæg 3 i Betænkningen, at gøre nogle Indvendinger mod de sagkyndiges Opfattelse. Jeg har saaledes blandt andet under Nr. 2 bemærket, og det kan jeg ikke undlade at fastholde — for øvrigt forekommer det mig ikke, at den ærede Taler, der sidst havde Ordet, modsagde mig dert — at der i et Land som Danmark ikke er noget mere hverken urimeligt eller udførligt i en Vandkarantæne end i en Søkarantæne. Begge Dele maa fornuftigvis staa og falde med hinanden. Hvad angaar den praktiske Mulighed af at afspærre Grænsen, er det noget, man ikke kan komme bort fra. Thi ogsaa i det, som Sundhedskollegiet anbefaler, forudsættes en Afspærring af Grænsen. En saadan Afspærring fandt Sted i Sommer og dertil benyttedes naturligvis militær Bistand. Den benyttedes sidste Gang, Afspærringen fandt Sted, og den maa ogsaa benyttes næste Gang. Men en Afspærring af Grænsen er nødvendig, selv om man vil følge den Anvisning, som Sundhedskollegiet har givet. Den gaar ganske vist ud paa ikke at etablere en Afspærring af hele Grænsen, men at tillade Folk at komme over Grænsen paa 4 eller 5 Steder. Men denne Forudsætning, at Folk ikke have Lov at passere Grænsen uden paa 4 eller 5 Steder, kan ikke iværksættes uden at hele Grænsetrækningen maa bevogtes, og uden at der maa finde akkurat de samme Bevogtningsforanstaltninger Sted, som naar Grænsen helt afslukkes. Det er en Banfelighed, som man ikke kommer bort fra ved at følge de Betragtninger, som opstilles af Sundhedskollegiet.

Jeg skal dernæst i Anledning af den Brug, som den ærede sidste Taler gjorde af et Skrift, idet han paaberaabte sig et Skrift